

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3401/2020
01.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Мирјана Митић и Јован Добријевић, адвокати из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Гарашанин, адвокат из ..., ради вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 70/20 од 20.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 70/20 од 20.02.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за наканду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 346/19 од 24.09.2019. године, ставом првим изреке, малолетна деца ВВ, рођена2016. године у ... и ГГ, рођен2017. године у ..., поверена су на негу, чување и васпитање тужиљи као мајци која ће самостално вршити родитељско право. Ставом другим изреке, уређено је одржавање личних одоса малолетне деце са туженим као оцем на начин описан у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од по 12.000,00 динара, укупно 24.000,00 динара, почев од 08.10.2018. године, као дана подношења тужбе, па убудуће док за то буду испуњени законски услови, до петог у месецу за текући месец, уплатом на означени текући рачун мајке код банке, с тим да доспеле а неисплаћене износе издржавања плати одједном у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је предлог тужиље за одређивање привремене мере којим је тражила да се малолетна деца парничних странака повере на негу, чување и васпитање њој као мајци која ће самостално вршити родитељско право, којом би се уредио начин одржавања личних односа малолетне деце са туженим и тужени обавезао да на име доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечно износ од 40% од својих редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 70/20 од 20.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П2 346/19 од 24.09.2019. године у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих разлога предвиђених чланом 407. ЗПП.

Тужиља је поднела одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка је тражила.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...87/18 – у даљем тексту: ЗПП), с обзиром да је у овој врсти спора ревизија увек дозвољена сходно члану 403. став 2 тачка 1. ЗПП у вези члана 208. Породичног закона и утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Подносилац ревизије не указује на конкретну повреду које од одредаба парничног поступка учињену пред другостепеним судом, што би могао бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП. Битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која се истиче у ревизији, не представља разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. ЗПП. Такође, по оцени ревизијског суда, другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све битне жалбене наводе и о њима дао правилне и јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке из ванбрачне заједнице имају двоје малолетне деце, ћерку ВВ рођену ...2016. године и сина ГГ, рођеног ...2017. године. Након прекида ванбрачне заједнице малолетна деца живе са мајком и њеном ћерком из претходног брака у изнајмљеном стану за који закуп кошта 430 евра, док комунални трошкови износе 6.500,00 динара. Тужиља је тренутно незапослена, до почетка септембра 2017. године била је на породичном одсуству у ком периоду је примала накнаду од 25.000,00 динара, као и накнаду за треће дете од 11.000,00 динара. Тужиља се бави певањем па се повремено радно ангажује и на тај начин месечно може да оствари зараду око 50.000,00 динара. Поседује аутомобил за који регистрација годишње износи око 30.000,00 динара а за гориво и мобилни телефон издваја по 6.000,00 динара месечно. Тужиља има помоћ родитеља који плаћају половину закупнине за стан у коме живи са децом. Тужени је запослен и остварује месечну зараду од 42.000,00 динара. Од јуна 2019. године живи у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину 100 евра месечно. За рачуне издваја око 6.000,00 динара месечно, за телефон 1.500,00 динара, има кредитно задужење од 14.000,00 динара месечно са обавезом плаћања још четири године, као и обавезу издржавања још једног малолетног детета из претходног брака у висини од 70 евра месечно. Тужени такође има финансијску помоћ својих родитеља који су запослени. Малолетна деца иду у вртић и њихове месечне потребе износе по 23.000,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби члана 6. став 1, 154. став 1, 160, 161, 162, и 272. став 2. Породичног закона, као и члана 23. и 27. Конвенције о правима детета, одлучили о висини обавезе туженог у издржавању малолетне деце.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно и потпуно утврдили све битне чињенице за одлучивање о тужбеном захтеву за издржавање малолетне деце и на тако утврђено чињенично стање правилно су применили материјално право.

Одредбом члана 73. Породичног закона, издржавање детета је прописано као право и дужност родитеља, док члан 154. став 1. истог закона предвиђа да малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Одредбом члана 160. Породичног закона, прописани су критеријуми одређивања издржавања по којима се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања. Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања. Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за хранење односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом. Поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања, а ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања (члан 162. став 1 и 3. Породичног закона).

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови су правилно утврдили све релевантне чињенице за примену прописаних критеријума за одређивање издржавања. Правилно су утврђене потребе малолетне деце према њиховом узрасту, као и могућности туженог на основу висине зараде коју остварује и могућности за остваривање додатних прихода, његових имовинских прилика, личних потреба и обавезе издржавања других лица, а цењене су и могућности тужиље као другог родитеља за давање издржавања и минимална сума издржавања. Стога и по мишљењу овога суда, са досуђеним износом издржавања од по 12.000,00 динара за свако дете и уз допринос тужиље као мајке, биће задовољене месечне потребе деце, а то неће утицати на угрожавање материјалне егзистенције туженог, јер околности на његовој страни нису такве природе да представљају оправдан разлог за досуђење мањег износа издржавања.

Наиме, неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права тиме што су судови обавезали туженог на плаћање издржавања са већим износом од 50% његове месечне зараде, супротно члану 162. став 2. Породичног закона. Наведеном законском одредбом прописано је ограничење у погледу оптерећења зараде

односно редовних месечних новчаних примања даваоца издржавања уколико се издржавање одређује у проценту од тих примања, што овде није случај, јер су повериоци издржавања, на којима је право избора, захтевали издржавање у фиксном месечном износу, како су судови и одлучили. Могућности туженог као дужника издржавања парвильно су утврђене сагледавањем свих околности на његовој страни, висине зараде коју остварује, могућности да додатним радом стиче одређене приходе, његово имовинско стање, обавезу да издржава још једно малолетно дете, као и његово кредитно задужење. Међутим, могућност родитеља који је дужник издржавања не процењује се на начин на који се то чини када је у питању неки други облик законског издржавања. Сматра се да је родитељ дужан да и по цену жртвовања неких сопствених потреба обезбеди издржавање свом малолетном детету. Стога, без обзира на чињеницу што тужилац има одређена кредитна задужења која мора да отплаћује, трошкове становања и издржавања још једног детета, то не може утицати на његову законску обавезу издржавања према малолетној деци у мањем износу од досуђеног.

Како се у ревизији углавном понављају наводи жалбе правилно цењени од стране другостепеног суда и износе разлози који не доводе у сумњу правилност и законитост нижестепених одлука, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 2.ЗПП.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу члана 154. став 1. ЗПП, будући да трошкови подношења одговора на ревизију нису били потребни за вођење парнице.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић